



**ORT UM ALDAHVÖRF:
Skrifa unglingar sjaldnar ljóð og prósa
nú en þeir gerðu á síðustu öld?**

ÞORLÁKUR KARLSSON, FORSETI

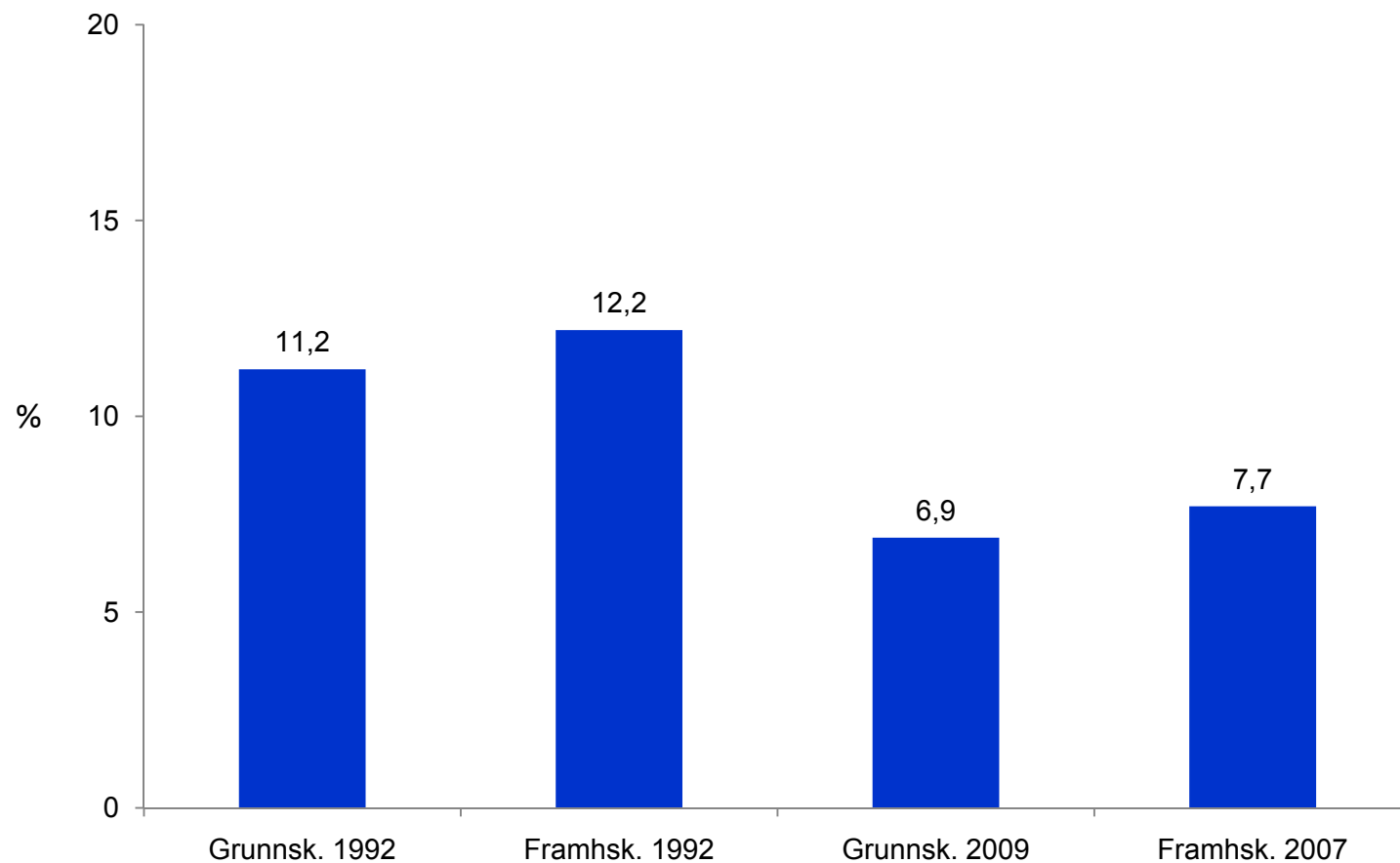
KENNSLUFRÆÐI- OG LÝÐHEILSUDEILD | FYRIRLESTRAMARAÐON HR

Um rannsóknina

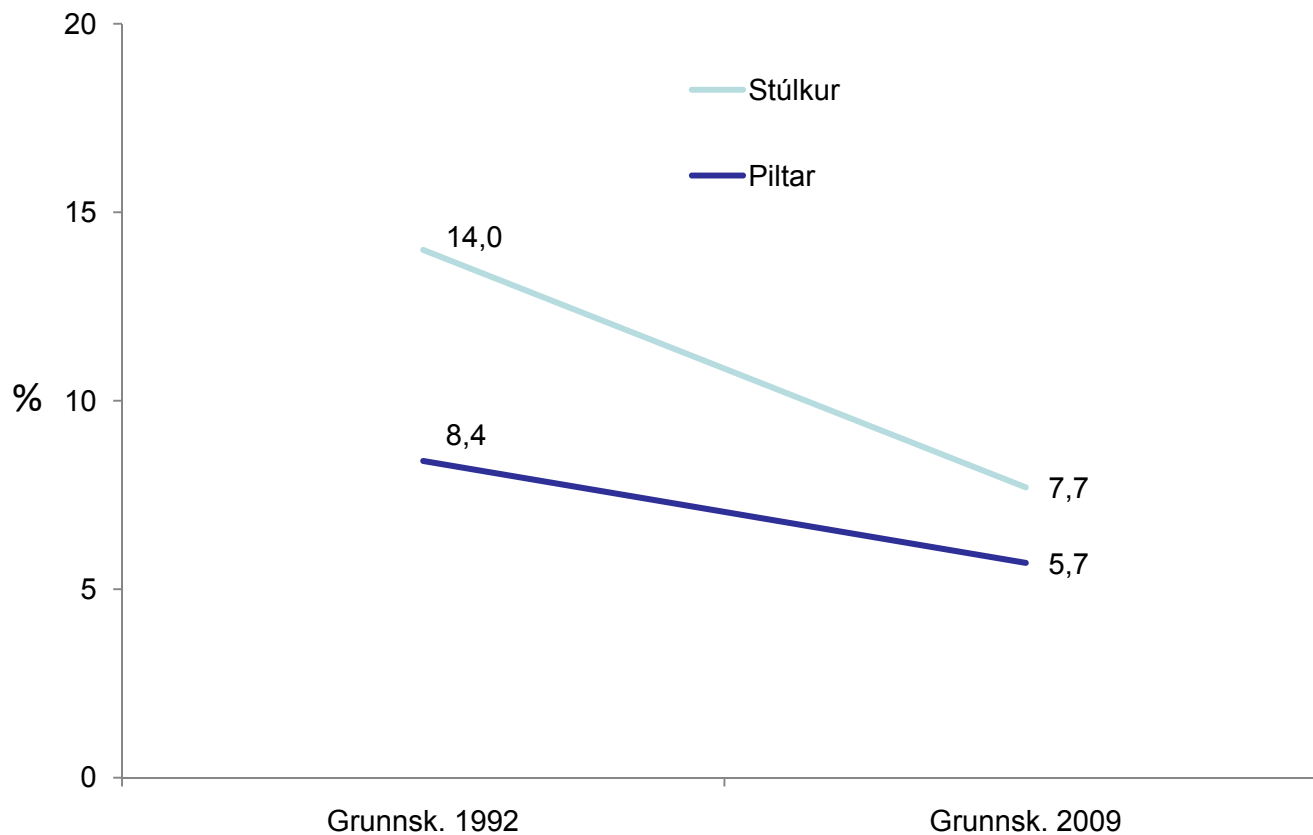
- Gögn sem safnað var með spurningalistakönnunum:
 - 9. og 10. bekkur 1992; safnað af Rannsóknarstofnun uppeldis og menntamála (RUM); fjöldi \approx 7.000
 - Framhaldsskólar 1992; safnað af RUM; fjöldi \approx 5.000
 - 9. og 10. bekkur 2009; safnað af Rannsóknum & greiningu (R&G); fjöldi \approx 7.500
 - Framhaldsskólar 2007; safnað af R&G; fjöldi \approx 11.000
 - Spurt hefur verið hvort og hve oft unglingar yrkja ljóð og semja smásögur (skapandi skrif)
 - Spurt er um fjölmargt annað: 500-700 atriði, t.d.
 - Bakgrunn, andlega líðan, gengi í skóla, tómstundir, íþróttir, reykingar, áfengisneyslu og neyslu annarra vímuefna, áföll, tengsl við aðra, mat og drykk, trú, viðhorf, afbrot ofl. ofl.
 - Þessi gögn eru í raun einstök í heiminum – langtímagögn þar sem allir eru spurðir (framhsk. 1992 er undantekning)
 - Rannsókn þessi byggist á svörum um 30.000 unglinga!



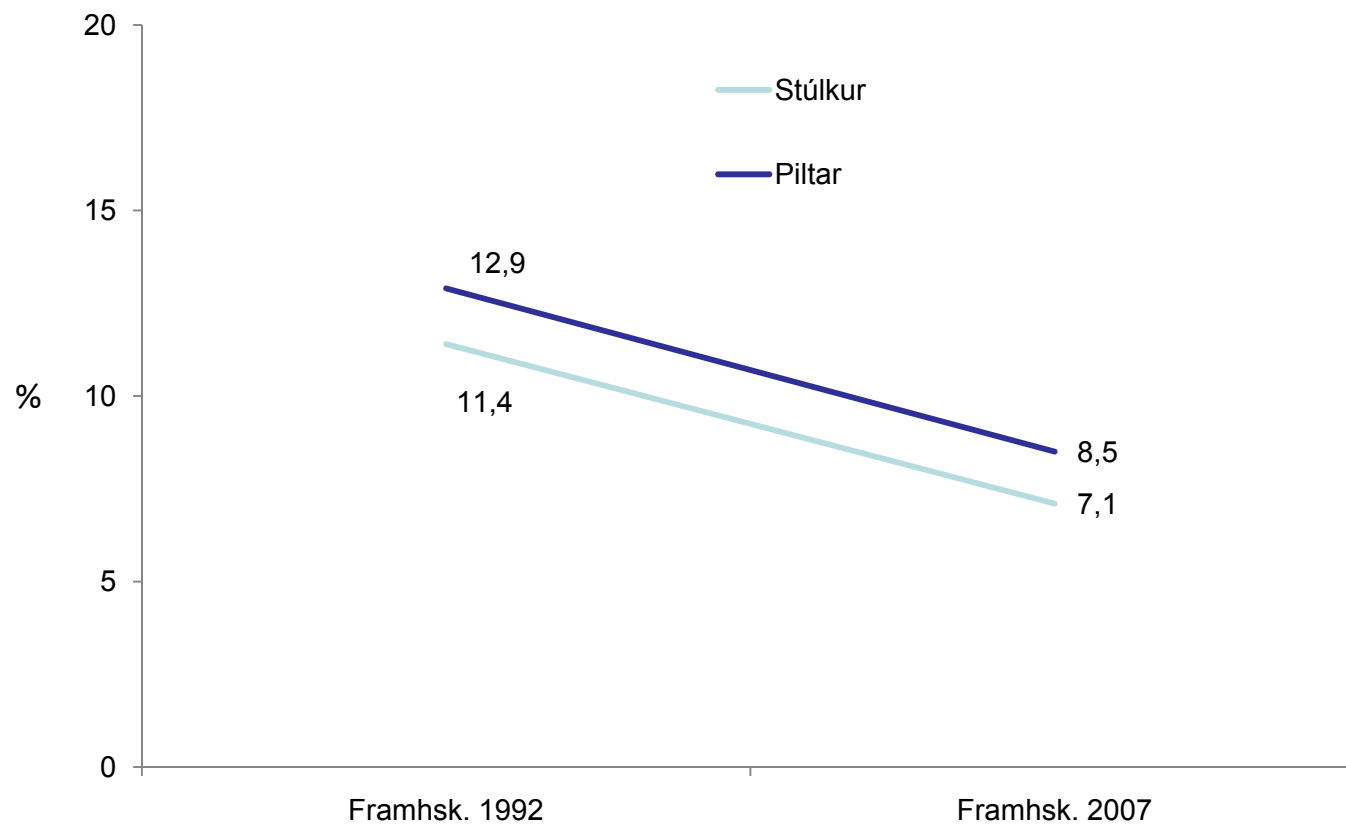
Hlutfall nemenda í grunn- og framhaldsskóla sem skrifa smásögu eða yrkja ljóð einu sinni í mánuði eða oftar.



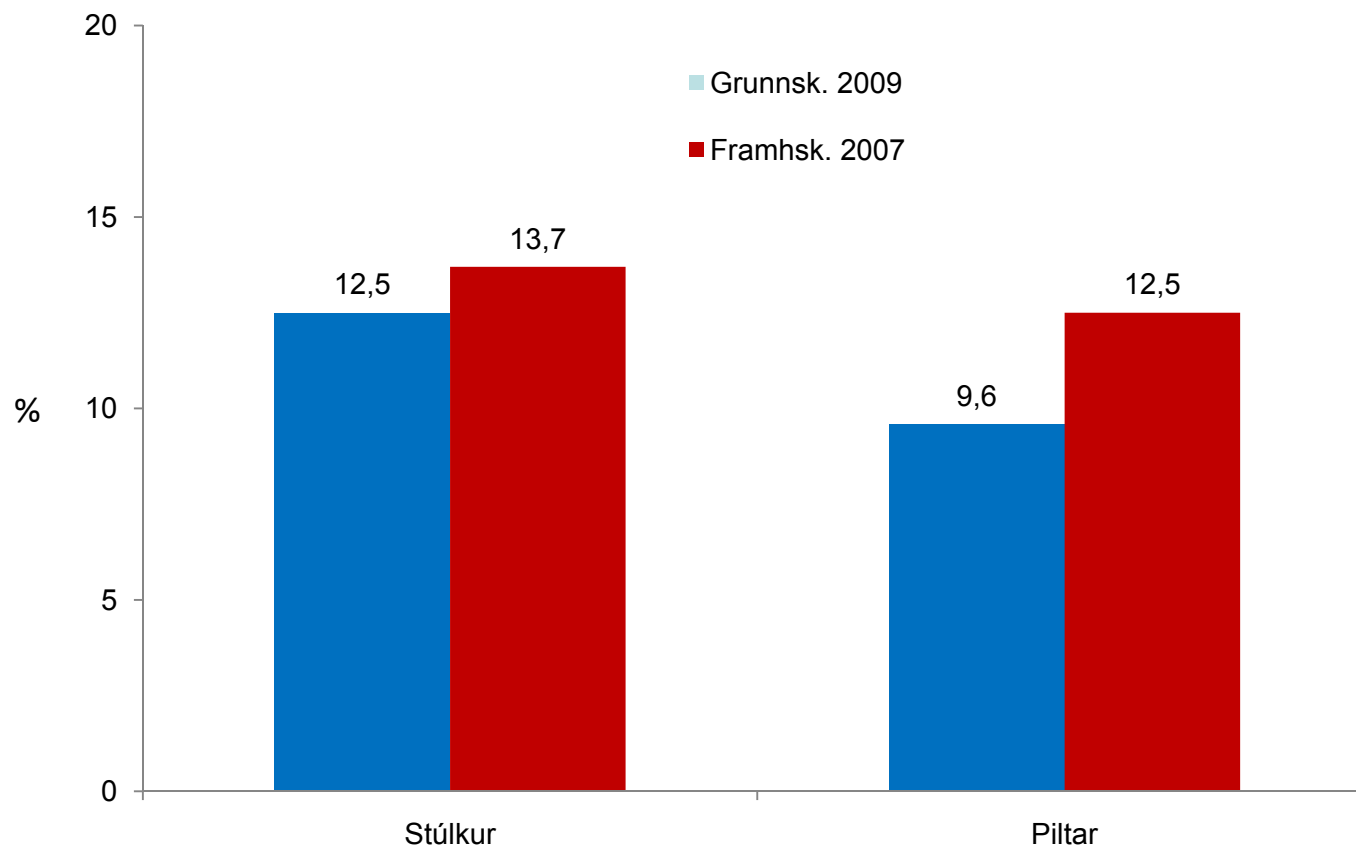
Hlutfall nemenda í grunnskóla (1992-2009) sem skrifa smásögu eða yrkja ljóð a.m.k. einu sinni í mánuði.



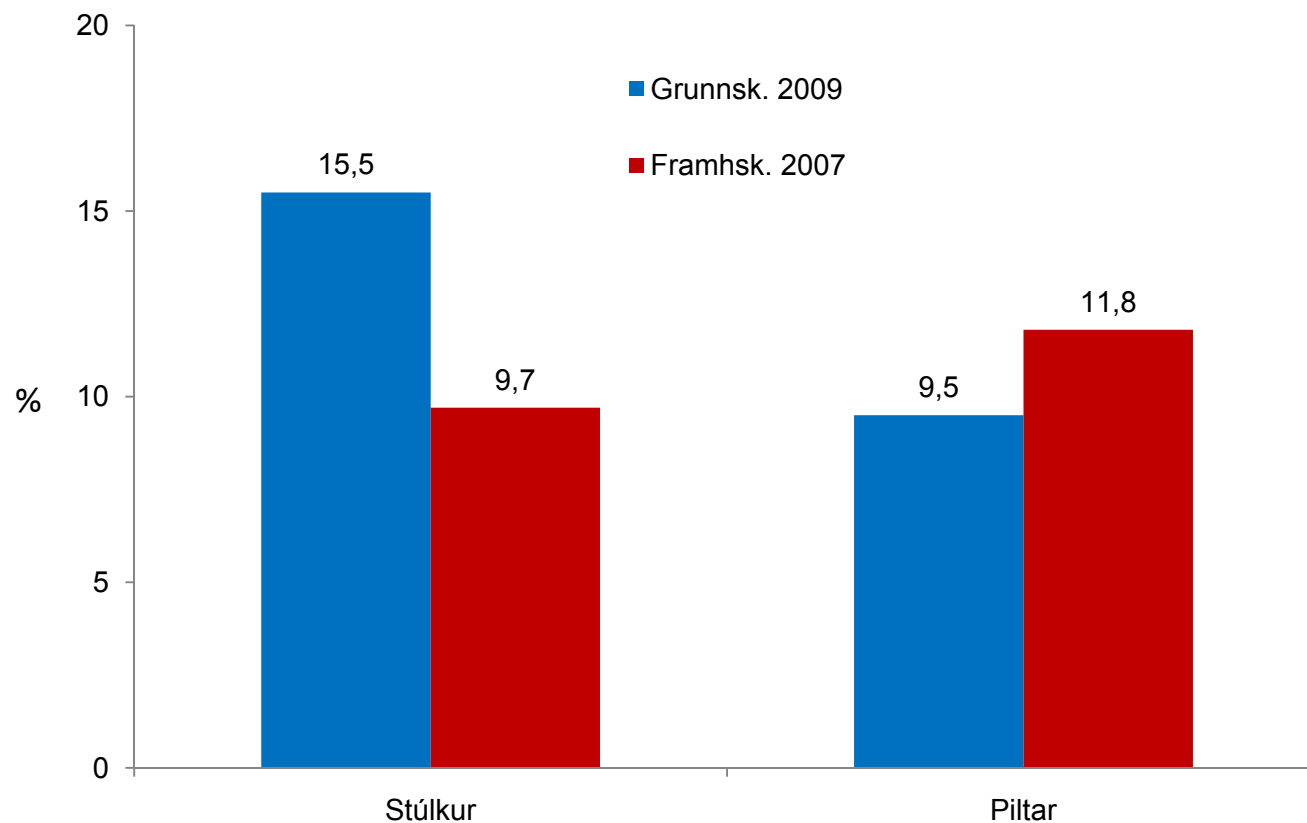
Hlutfall nemenda í framhaldsskóla (1992-2007) sem skrifa smásögu eða yrkja ljóð a.m.k. einu sinni í mánuði.



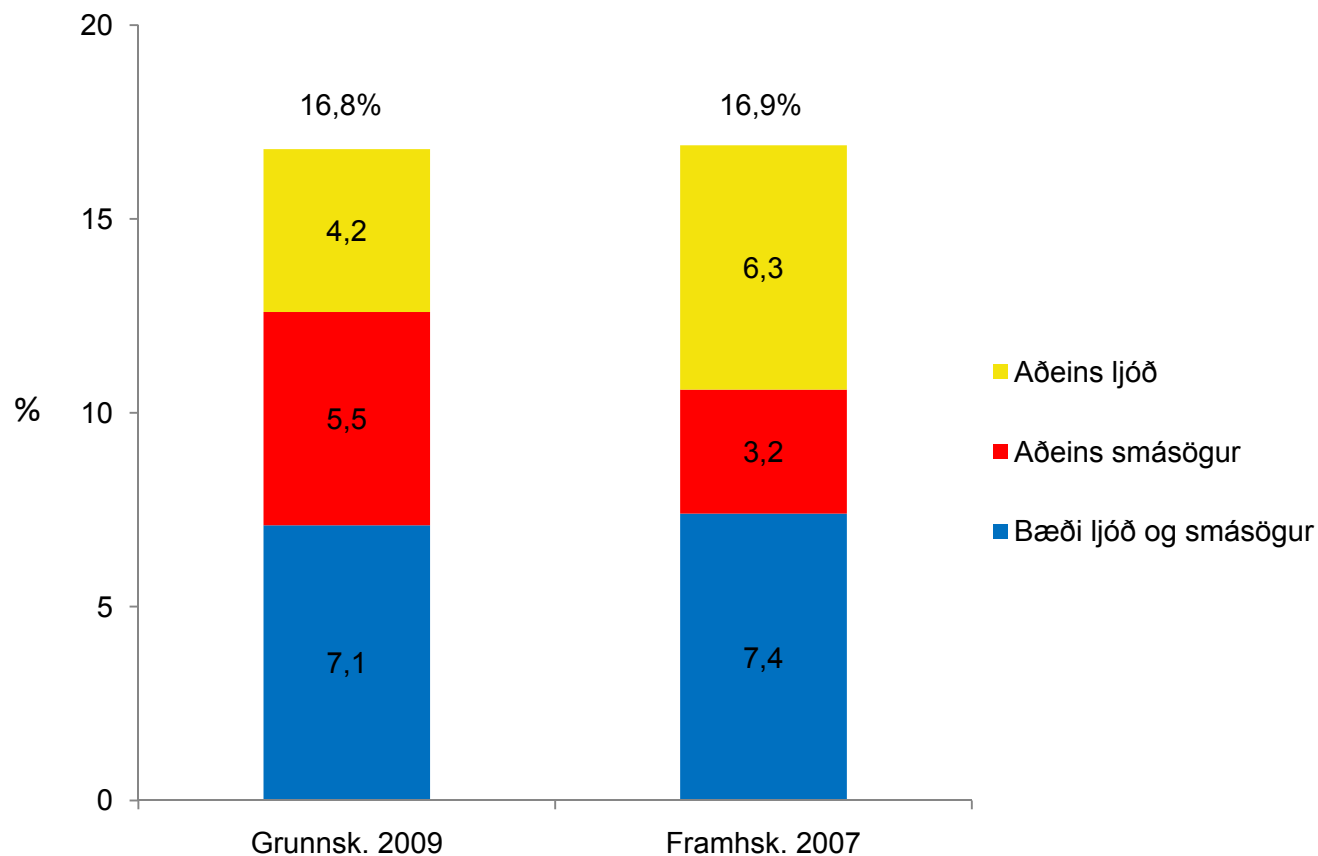
Hlutfall nemenda í grunn- og framhaldsskóla (2007/2009) sem yrkja Ljóð a.m.k. nokkrum sinnum á ári.



Hlutfall nemenda í grunn- og framhaldsskóla (2007/2009) sem skrifa smásögu a.m.k. nokkrum sinnum á ári.



Hlutfall nemenda í grunn- og framhaldsskóla (2007/2009) sem skrifa smásögu eða yrkja ljóð a.m.k. nokkrum sinnum á ári.

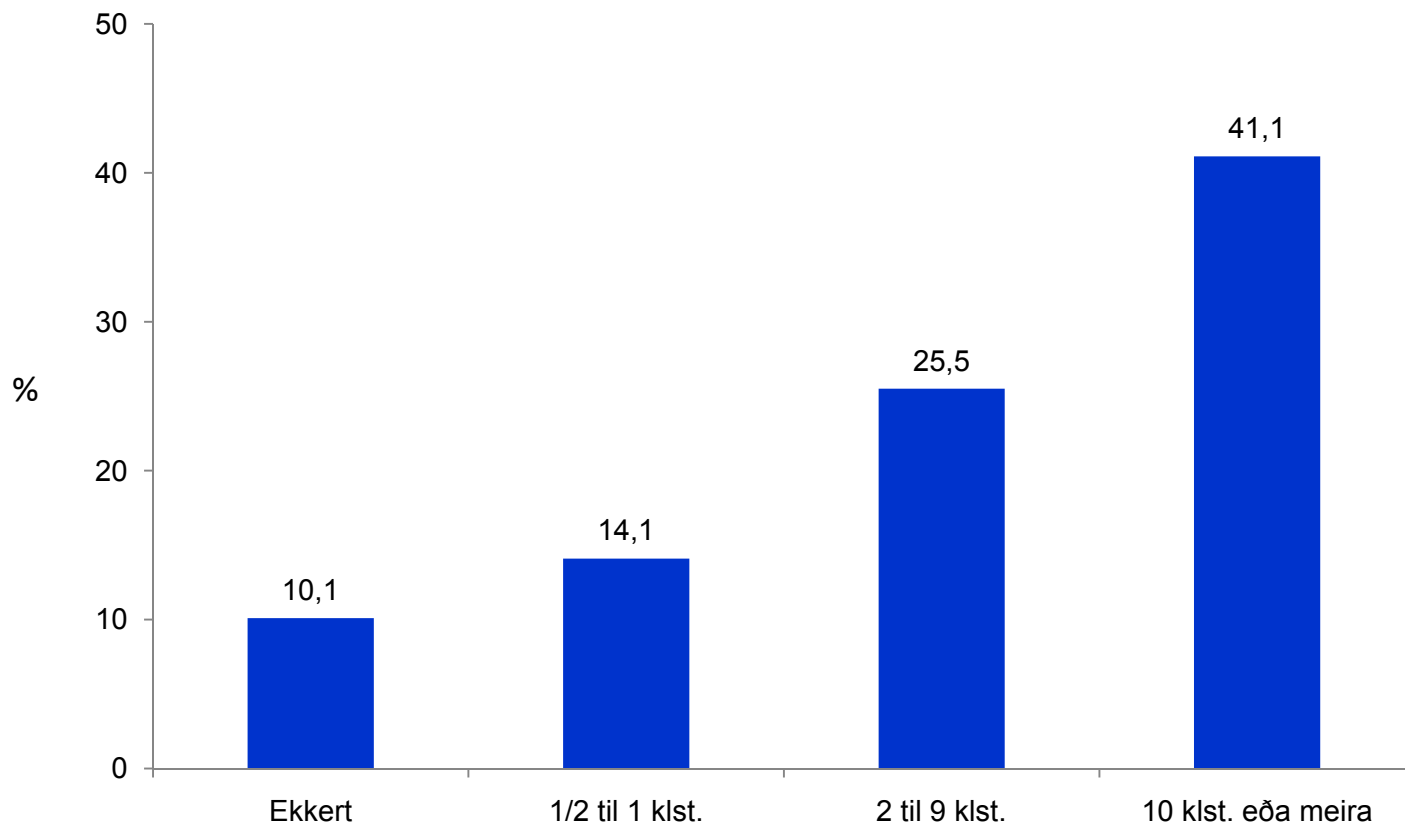


Nokkrir þættir sem tengjast því að
unglingar skrifa ljóð og prósa



Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk 2009 sem yrkja ljóð eða skrifa smásögu skipt eftir því hve margar klst. á viku þeir lesa aðrar bækur en skólabækur.

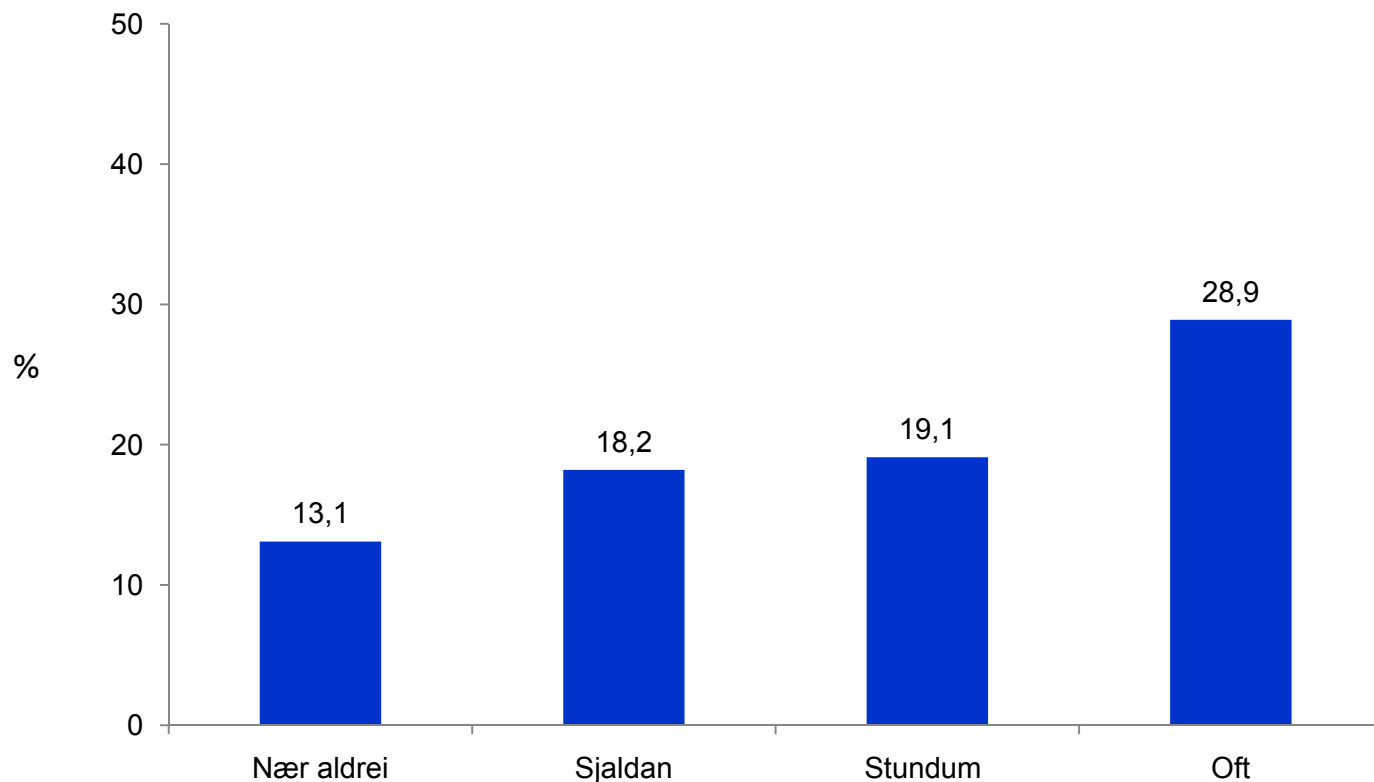
Les: 41,1% þeirra sem lesa aðrar bækur en skólabækur í 10 klst. eða meira á viku yrkja ljóð eða skrifa smásögu, en 10,1% þeirra sem lesa ekkert.



Klst. á viku sem varið er í að lesa aðrar bækur en skólabækur

Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk 2009 sem yrkja ljóð eða skrifa smásögu skipt eftir því hve oft þeir hafa fundið til taugaóstyrks síðastliðna viku.

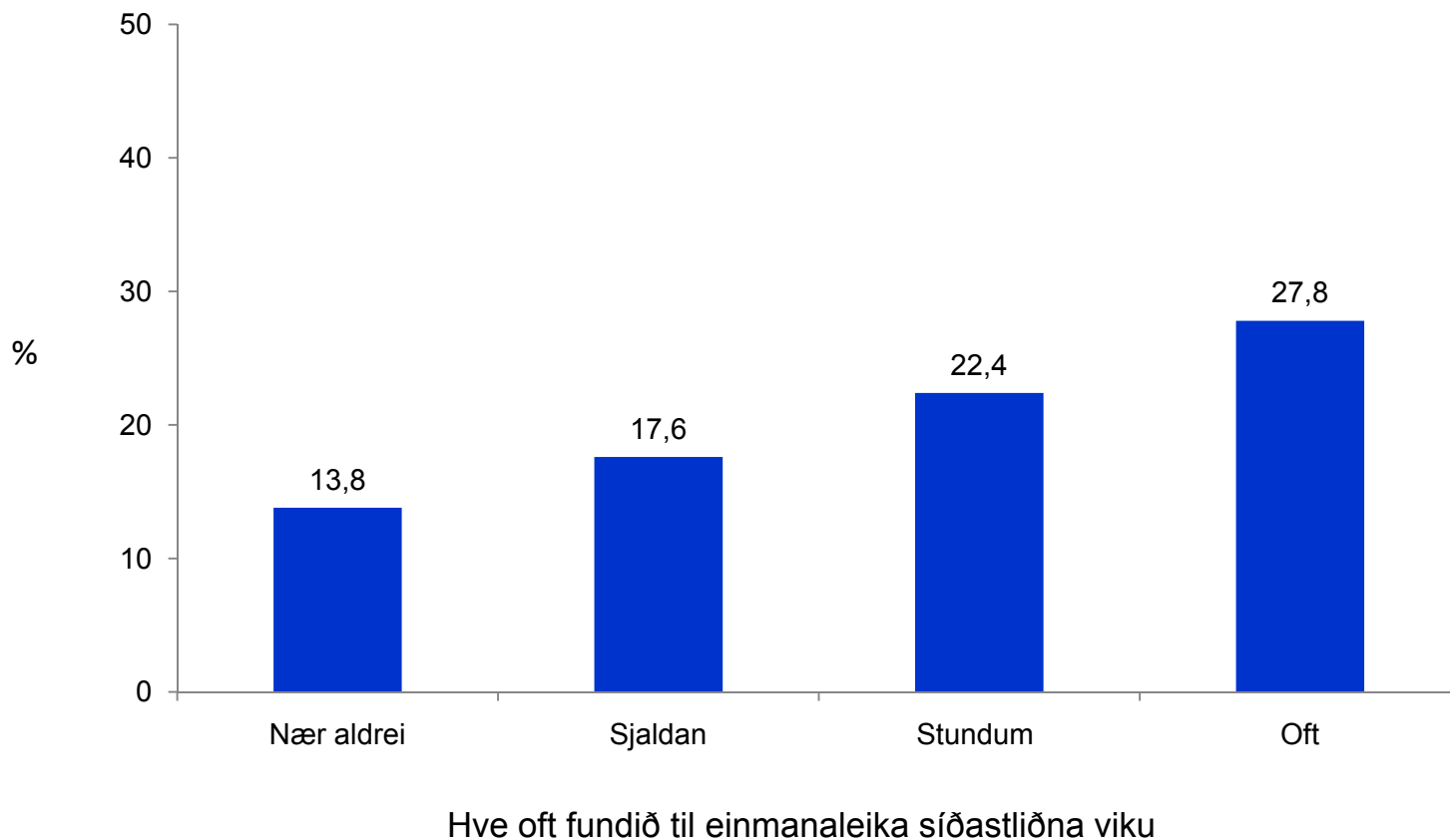
Les: 28,9% þeirra sem hafa fundið oft til taugaóstyrks sl. viku yrkja ljóð eða skrifa smásögu, en 13,1% þeirra sem fundu nær aldrei til taugaóstyrks.



Hve oft fundið til taugaóstyrks síðastliðna viku

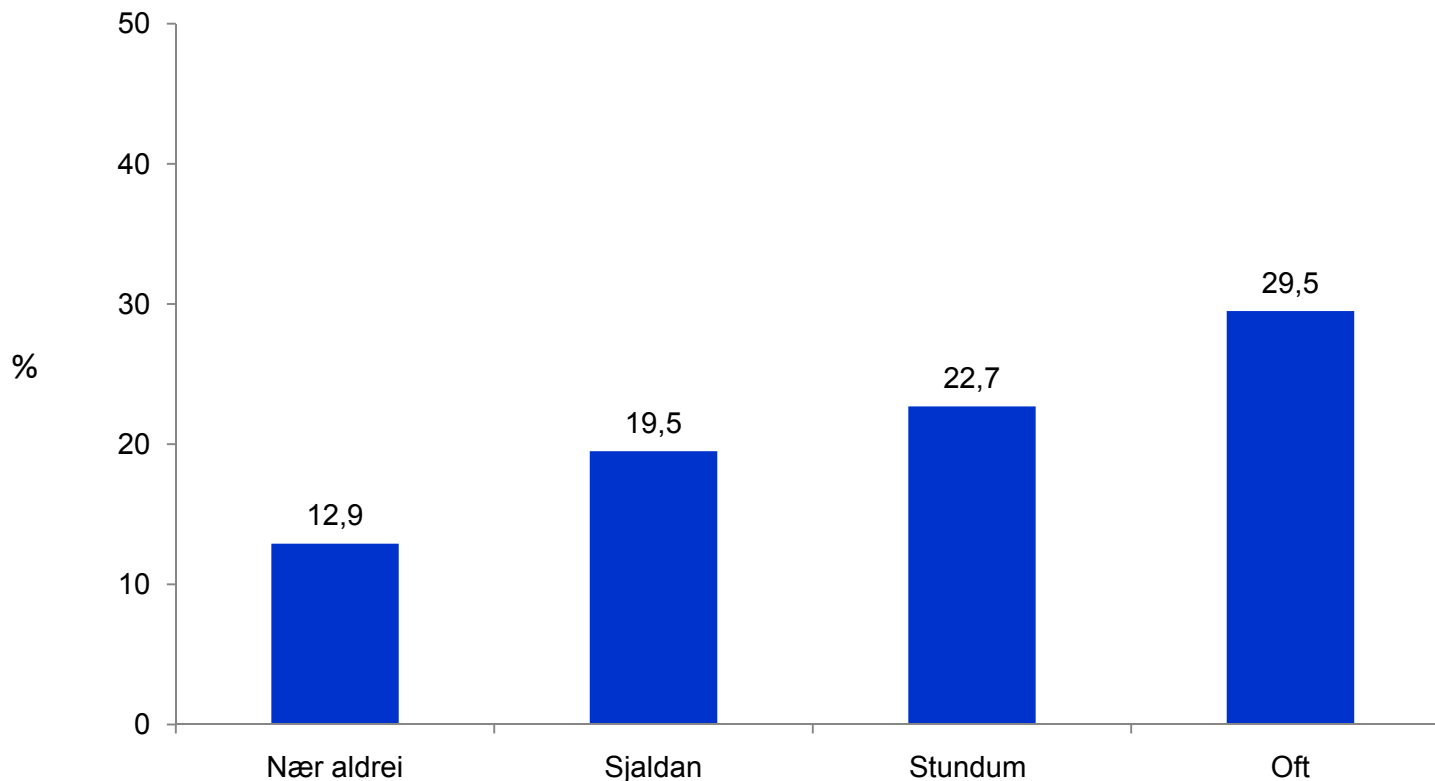
Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk 2009 sem yrkja ljóð eða skrifa smásögu skipt eftir því hve oft þeir hafa fundið til einmanaleika síðastliðna viku.

Les: 27,8% þeirra sem hafa fundið oft til einmanaleika sl. viku yrkja ljóð eða skrifa smásögu, en 13,8% þeirra sem fundu nær aldrei til einmanaleika.



Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk 2009 sem yrkja ljóð eða skrifa smásögu skipt eftir því hve oft þeir höfðu verið niðurdregnir eða daprir sl. viku.

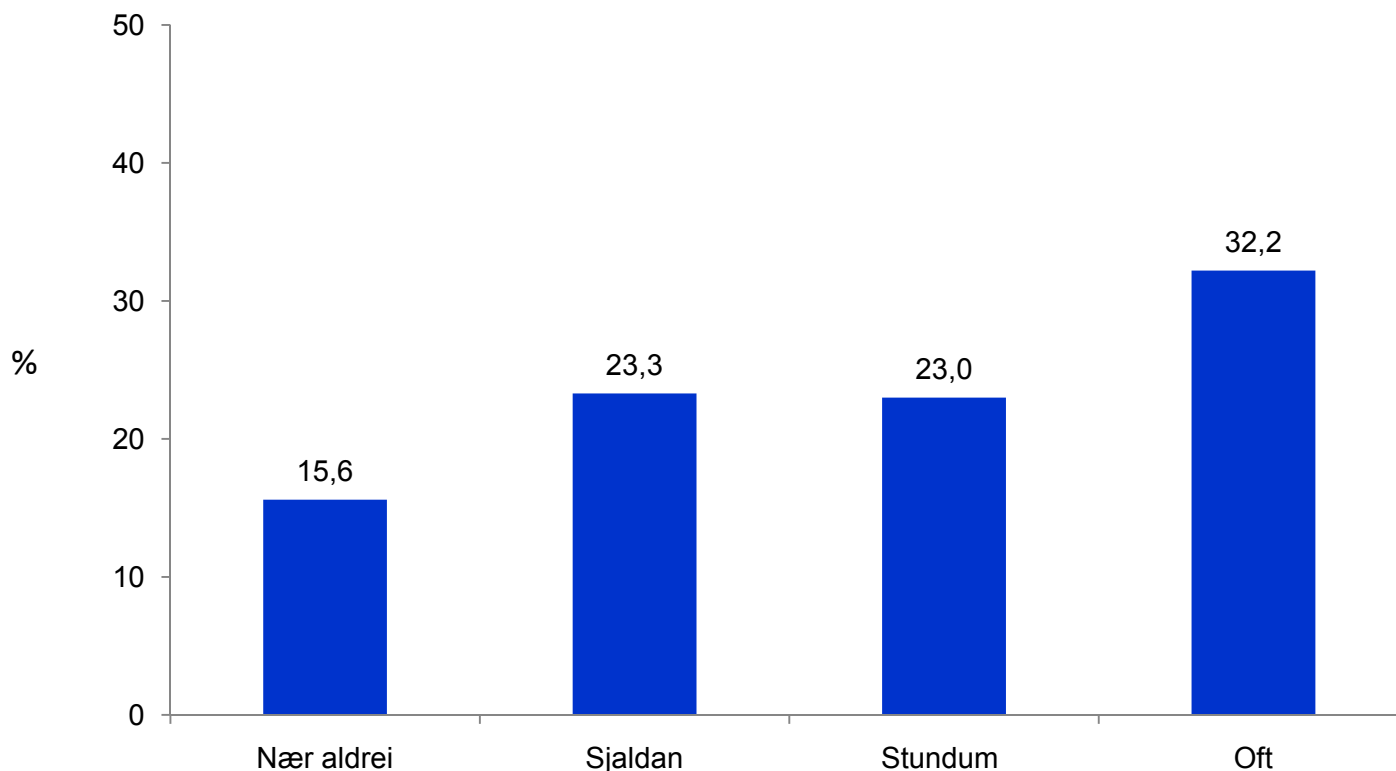
Les: 29,5% þeirra sem höfðu oft verið niðurdregnir eða daprir sl. viku yrkja ljóð eða skrifa smásögu, en 12,9% þeirra sem sögðust nær aldrei hafa verið niðurdregnir eða daprir.



Hve oft verið niðurdregnir eða daprir síðastliðna viku

Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk 2009 sem yrkja ljóð eða skrifa smásögu skipt eftir því hve oft þeir höfðu hugsað um að stytta sér aldur sl. viku.

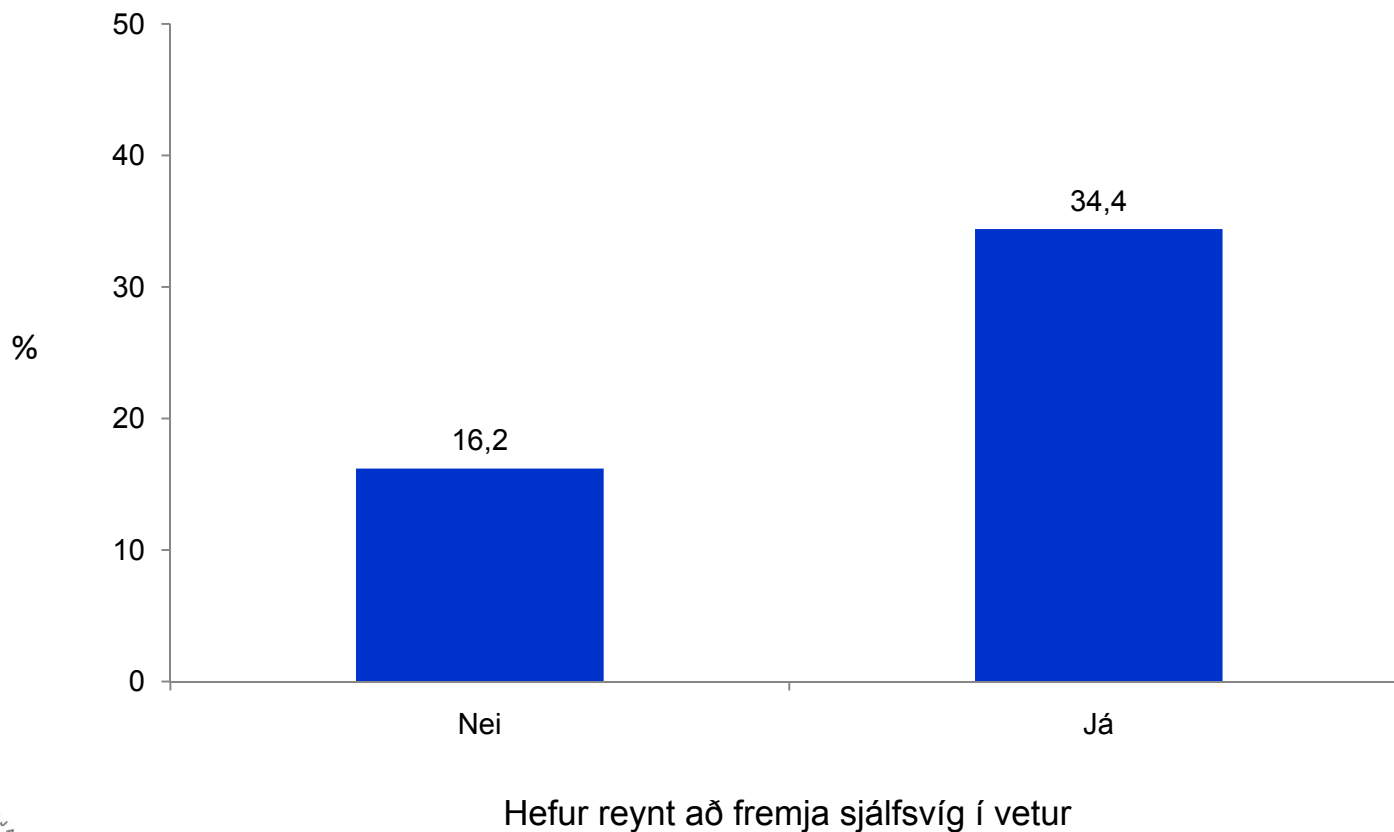
Les: 32,2% þeirra sem höfðu oft hugsað um að stytta sér aldur sl. viku yrkja ljóð eða skrifa smásögu, en 15,6% þeirra sem sögðust nær aldrei hugsað um að stytta sér aldur.



Hve oft hugsað um að stytta sér aldur síðastliðna viku

Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk 2009 sem yrkja ljóð eða skrifa smásögu skipt eftir því hvort þeir hefðu reynt að fremja sjálfsvíg í vetur.

Les: 34,4% þeirra sem höfðu reynt að fremja sjálfsvíg í vetur yrkja ljóð eða skrifa smásögu, en 16,2% þeirra sem sögðust ekki hafa reynt að fremja sjálfsvíg í vetur.



Að lokum

- Dregið hefur verulega úr skapandi skrifum unglunga frá því fyrir aldamót (á árabílinu 1992 – 2007/2009).
- Skapandi skrif tengjast allmörgum þáttum í hegðun og líðan unglunga, þannig að þeir sem skrifa eru m.a. líklegri til að:
 - Lesa aðrar bækur en skólabækur og fara á bókasafn
 - Finna til taugaóstyrks, hræðslu og einmanaleika
 - Vera niðurdregnir/daprir og hugsa um eða reyna að fremja sjálfsvíg ofl.
- Skapandi skrif unglunga tengjast ekki á hinn bóginn neyslu þeirra, íþróttaiðkun, gengi í skóla og ekki menntun foreldra.
- Niðurstöður þessarar rannsóknar um tengsl skapandi skrifa við þunglyndi og aðra andlega óáran styður mýtuna um að ljóðskáld og rithöfundar séu þunglyndir.
 - T.d. Edgar Allan Poe, Ezra Pound, Oscar Wilde, Ernest Hemingway, Sylvia Plath og Amy Tan
- Fjöldi útlendra rannsókna hafa verið gerðar á þessum tengslum og skýringartilgátur settar fram.



Kær þökk fyrir að horfa og hlusta !

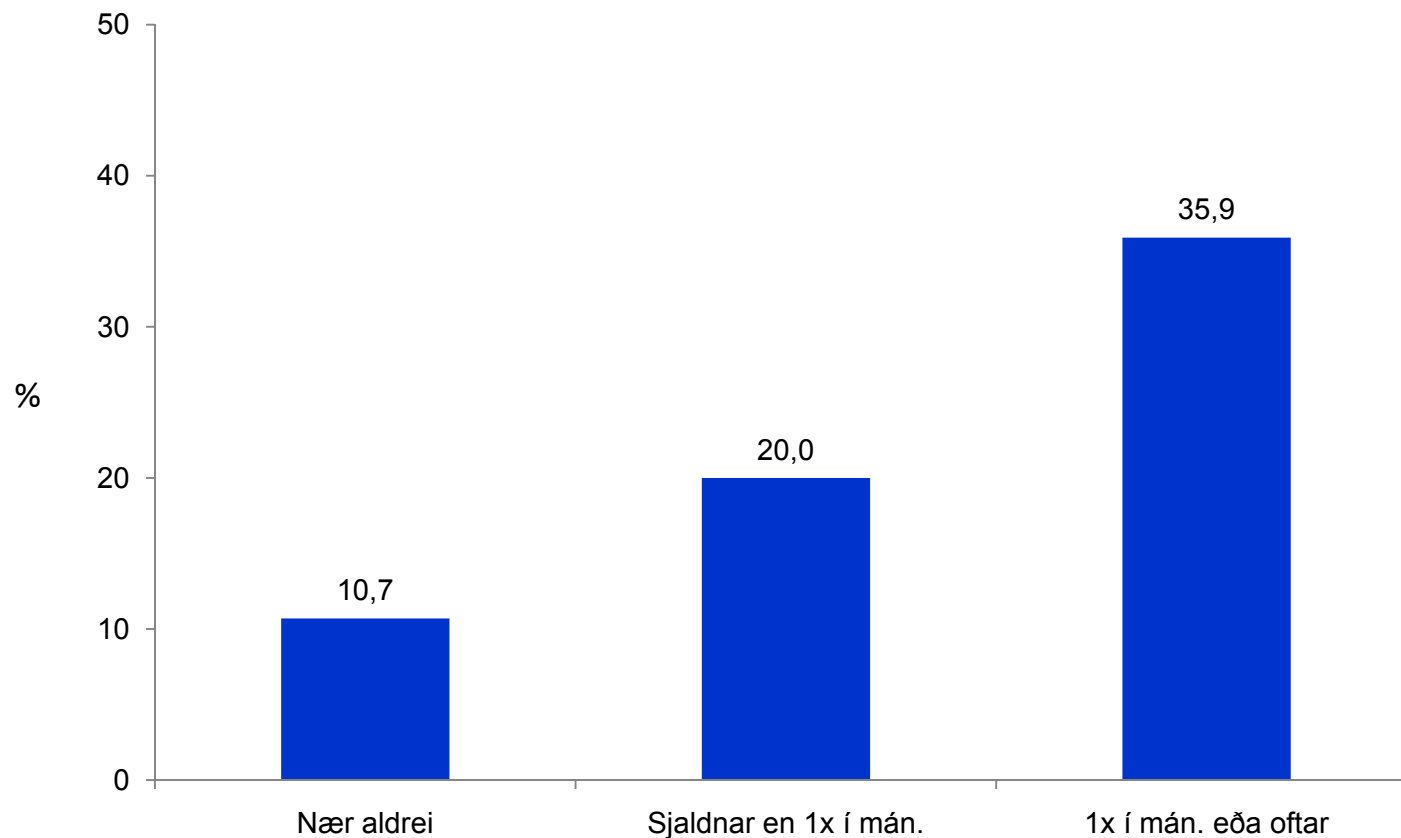


Eftirfarandi myndir eru ekki notaðar í þessum fyrirlestri



Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk 2009 sem yrkja ljóð eða skrifa smásögu skipt eftir því hve oft þeir fara á bókasafn.

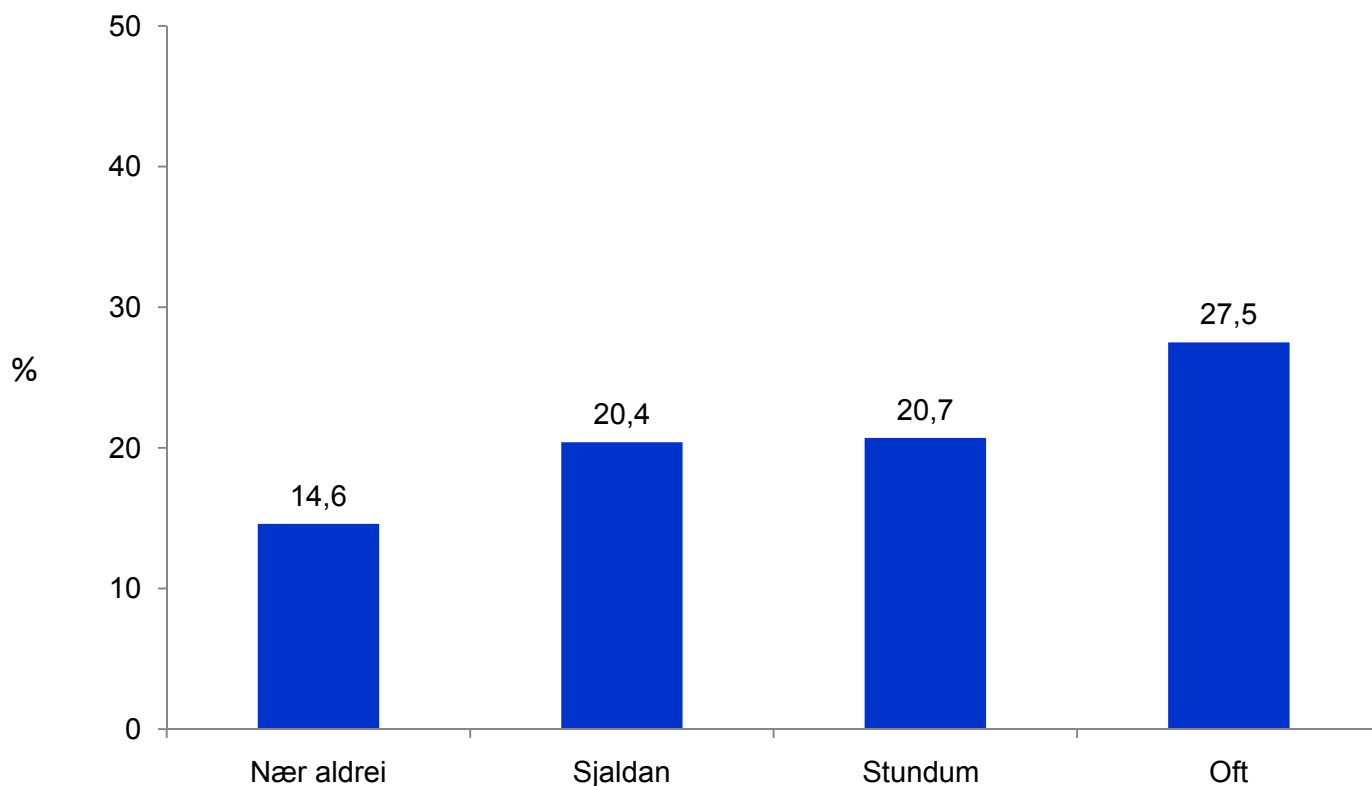
Les: 35,9% þeirra sem fara á bókasafn 1x í mánuði eða oftar yrkja ljóð eða skrifa smásögu, en 10,7% þeirra sem fara nær aldrei.



Hve oft er farið á bókasafn

Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk 2009 sem yrkja ljóð eða skrifa smásögu skipt eftir því hve oft þeir hafa fundið til skyndilegrar hræðslu sl. viku.

Les: 27,5% þeirra sem hafa fundið oft til skyndilegrar hræðslu sl. viku yrkja ljóð eða skrifa smásögu, en 14,6% þeirra sem fundu nær aldrei til skyndilegrar hræðslu.



Hve oft fundið til skyndilegrar hræðslu sl. viku

Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk 2009 sem yrkja ljóð eða skrifa smásögu skipt eftir því hve oft þeir höfðu engan til að tala við síðastliðna viku.

Les: 29,0% þeirra sem höfðu oft engan til að tala við sl. viku yrkja ljóð eða skrifa smásögu, en 14,5% þeirra sem sögðust nær aldrei hafa engan til að tala við.

